

Statws RAG

- Coch: dan y targed
- Oren: Bron a chyrraedd y targed
- Gwyrdd: Ar y trywydd iawn i gyrraedd y targed

Canolfan Cyfnewid Gwybodaeth ■

Allbynnau allweddol yn ystod y chwarter:

- Erthyglau technegol a gyhoeddwyd:

DEFNYDDIO NITROGENYN WELL MEWN GWARTHEG GODRO: BWYDO LLAI O BROTEIN I HEFFRODYN TYFU – ALLWN NI GYNNAL EU PERFFORMIAD? DR RUTH WONFOR

FERMIGOMPOSTIO: FFORDD ARALL O DRIN GWASTRAFF ORGANIG. DR WILLIAM STILES

AMAETH-GOEDWIGAETH: CYFLE I DDEFNYDDIO TIR AMAETHYN FWY DWYS A CHYNALIADWY, CYNHYRCHU MWY A LLEIHOU EFFEITHIAU AMGYLCHEDDOL

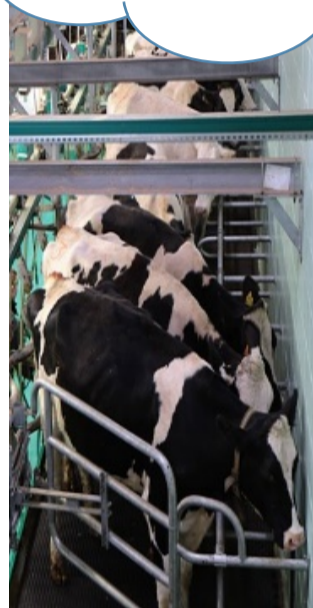
Pynciau'r Dyfodol Arfaethedig:

Mae nifer o bynciau'r dyfodol wedi'u cynnig yn cynnwys manteision glaswelltir aml-rywogaeth a pharasitoleg da byw a dulliau rheoli.

Ffermio Manwl Gywir

Mae ffermio da byw yn glyfar neu ffermio da byw yn fanwl gywir yn anelu at gynyddu cynhyrchiant yr anifeiliaid a gwella iechyd a lles anifeiliaid, tra'n lleihau effeithiau amgylcheddol.

Cyflawnir gwelliant mewn cynhyrchiant yr anifeiliaid drwy ddefnyddio systemau monitro a rheoli amserol, sy'n rhybuddio'r ffermwyr yn syth pan fydd problemau'n codi.

FFERMIO DA BYW CLYFAR/MANWL GYWIR

Ffermio Llaeth

Paramedrau monitro:

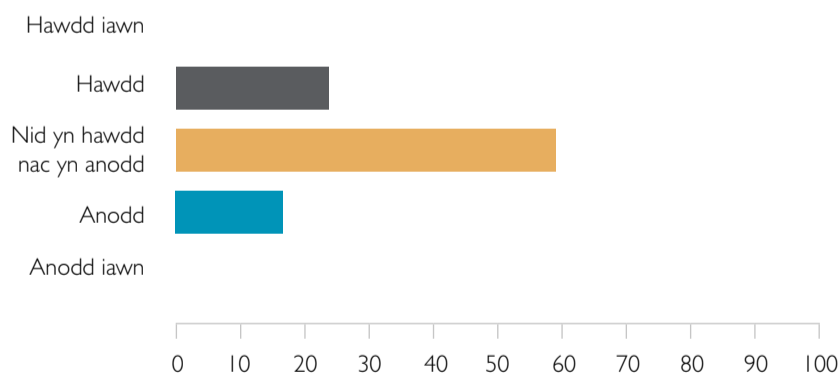
- Tymheredd
- Dŵr
- Porthiant
- Hinsawdd
- Iechyd anifeiliaid
- Pwysau anifeiliaid
- Ymddygiad anifeiliaid
- Godro
- Lloia a ffrwythlondeb

Hyfforddiant DPP ar gyfer Swyddogion Technegol a Datblygu Cyswllt Ffermio

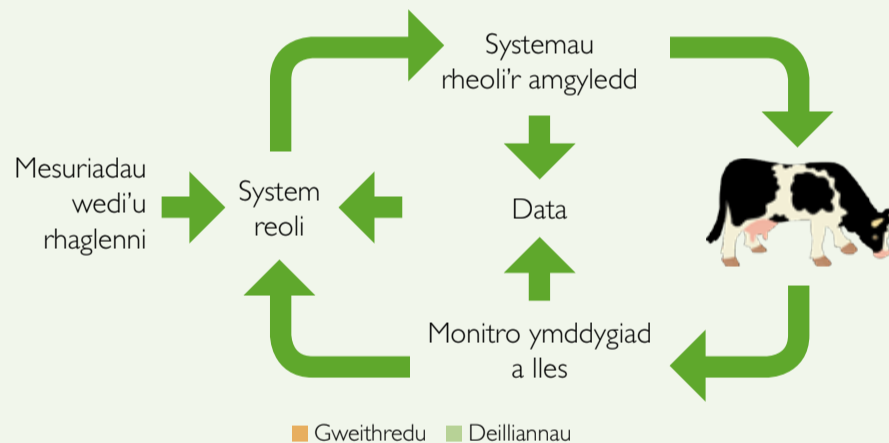
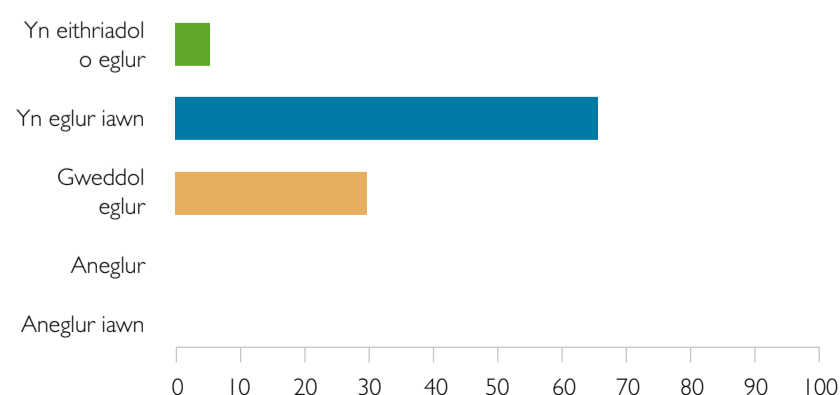
Cynhaliwyd y sesiwn DPP cyntaf ym mis Awst yn canolbwyntio ar bridd a charbon gyda'r bwriad o ddarparu staff Cyswllt Ffermio gyda gwell dealltwriaeth o brosesau pridd er mwyn trosglwyddo'r wybodaeth hon i gleientiaid sy'n ffermio.

Yn gyffredinol, bu'r digwyddiad yn llwyddiannus a chafwyd adborth cadarnhaol iawn gan staff CFF. Gwelodd y staff bod y deunydd yn eithaf heriol a diddorol, ond y cafwyd eu cyfleu'n glir gan y gwahanol siaradwyr.

Pa mor hawdd neu annodd oedd y deunydd pwnc i'w ddeall?

I ba raddau roedd y siaradwyr wedi cyfleu'r deunydd pwnc mewn ffordd eglur, yn eich barn chi?

Monitro	Mae technoleg ffermio manwl gywir yn galluogi systemau i gael eu datblygu ar gyfer monitro gweithgaredd anifeiliaid sy'n gysylltiedig â lles anifeiliaid megis cilgnoad, tymheredd a chloffni
Gwell Cynaliadwyedd	Rheolaeth awtomatig ar gyfer cefnogi, rheoli a chynaliadwyedd systemau cynhyrchu anifeiliaid cymleth gan offer technegol i gynorthwyo ffermwyr
Technoleg Newydd	Mae datblygiadau yn cynnwys godro robotig, samplu a phwyso awtomatig, technoleg recordio bolws ar gyfer canfod asidosis a monitro ffrwythlondeb e.e. systemau New vitality (Fullwood) a systemau CowAlert (IceRobotics)
Cynhyrchiant uwch	Mae technoleg monitro yn galluogi ymateb brys i broblemau posibl gan leihau colledion cynhyrchiant, sy'n golygu bod gwella lles anifeiliaid yn arwain at gynhyrchiant uwch
Rheoli	Mae diwygio arferion rheoli drwy'r defnydd o dechnoleg yn bwysig i ffermwyr da byw er mwyn gwella effeithlonrwydd
Manteision economaidd	Mae proffidioldeb fferm wedi gwella yn sgil gwybodaeth sy'n ymwneud â chynhyrchiant a gynhyrchwyd gan systemau Ffermio Da Byw Manwl Gywir megis dadansoddiadau porthi a maeth

Partneriaeth Arloesi Ewrop ■

Gall gweithio'n unigol ei gwneud hi'n anodd i ganfod datrysiadau.
Working in isolation can make finding solutions difficult.

Mae EIP Amaeth Cymru yn cyllido grwpiau o unigolion sydd yn edrych am ddatrysiadau arloesol i sialensiau cyffredin.
EIP Agri Wales funds groups of individuals seeking innovative solutions to similar challenges.

Gellir cysylltu grwpiau ledled Ewrop i rannu syniadau a gwybodaeth ynglŷn â themâu cyffredin.
Throughout Europe, groups can be linked up to share ideas and information on common themes.

Cyhoeddodd Menter a Busnes yn Sioe Frenhinol Cymru eu bod wedi ennill y cytundeb ar gyfer darparu EIP yng Nghymru. Bydd y cynllun yn cefnogi busnesau i weithio gyda'i gilydd a datrys problemau neu roi cynnig ar dechnolegau newydd. Mae hyd at £40,000 ar gael ar gyfer pob prosiect ac mae digonedd o gymorth ar gael i bennu syniadau a datblygu cynlluniau prosiect.

Teithiau Astudio

Bu'r grŵp trafod Grasshoppers Gorllewin Cymru ar ymweliad i Hampshire ym mis Mehefin.

Gweler isod prif gasgliadau a phwyntiau gweithredu'r grŵp wedi iddynt ddychwelyd o'u taith:

- Llunio data mwy cymharol o broffidioldeb ar gyfraddau porthi uwch.
- Cynnal profion Seicometrig personol fel grŵp.
- Adolygu ein hanghenion hyfforddi er mwyn datblygu ein dulliau rheoli.
- Cynnal taith gyfnewid gan y ffermwyr o Hampshire.
- Adolygu dulliau rheoli staff ar ffermydd yr holl aelodau.
- Adolygu ein PFC yn erbyn rhai'r ffermwyr llaeth yn Hampshire.

Lab Amaeth ■

- Rhoddodd y Lab Amaeth lwyfan i brosiect gan Ganolfan Ffermio Manwl Gywir Harper Adams o'r enw 'Hands Free Hectare'. Nod y prosiect hwn yw ffermio un hectar o gnowd grawnfwyd o'i sefydlu hyd at ei gynhaef, heb orfod gosod troed yn y cae hwnnw. Yn ddiweddar, ennillodd y prosiect hwn sylw drwy'r cyfryngau cenedlaethol yn cynnwys rhaglenni BBC megis Countryfile a The One Show. Mae'r papur newydd The Times hefyd wedi cyhoeddi erthygl arlein, cliciwch [yma](#) i ddarllen yr erthygl.
- Bu sesiynau Un i Un gyda Ian Beecher Jones ar Ffermio Manwl Gywir yn boblogaidd iawn gyda sesiynau hanner awr o 10yb-4yp wedi'u llenwi ar y dydd Mawrth a'r dydd Mercher yn ystod wythnos Sioe Frenhinol Cymru. Cafwyd adborth gwych, yn cynnwys sylwadau megis:

'Gwych gweld Cff yn cefnogi'r diwydiant tir âr'

'Cefais wybodaeth rhagorol o ran sut i weithredu ffermio manwl gywir ar fy fferm mewn modd ymarferol a phroffidiol'

'Diolch am gymryd yr amser i gynnal y sesiynau hyn'

'Byddaf yn rhoi cynnig ar ddefnyddio agronomeg ar gyfradd amrywiol ar fy fferm'

'Dysgais am yr opsiynau sydd ar gael i ffermwyr glaswelltir a'r buddsoddiad sydd ei angen'